

Секция 2.
**ПОИСКИ НОВЫХ ВИДОВ ХИМИЧЕСКИХ,
БИО- И НАНОВЕЩЕСТВ ДЛЯ ПИЩЕВОЙ
И КОСМЕТИЧЕСКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ**

**ВИКОРИСТАННЯ НАНОСТРУКТУР У КОСМЕТИЧНИХ
ЗАСОБАХ**

Жирнова С.В., Овсяннікова Т.О.
*Національний технічний університет «ХПІ», м. Харків,
e-mail:svitlanazirnova@gmail.com, TatianaOvsannikova@gmail.com*

В останні роки особливу цікавість представляють комплексні препарати на основі наноструктур хімічних елементів. Наночастки більш активні, краще накопичуються в тканинах, легко проникають через клітину мембрани і накопичуються у внутрішньоклітинному просторі. Наноструктури селену мають високу поверхневу активність, велику кількість поверхнево-активних центрів, високу каталітичну активність та здатність до засвоєння. Навіть при дуже низьких концентраціях селену (0,005 – 0,1%), його частинки можуть адсорбувати на своїй поверхні антигени і антитіла. Наночастки характеризуються антибактеріальними властивостями. Відомо, що вони здатні інгібувати ріст біоплівки *Staphylococcus aureus* [1].

У теперішній час відносно недавно з'явилися нові методи отримання нанорозмірного селену. Одним з популярних способів отримання нанорозмірного селену є рідиннофазний метод синтезу з використанням в якості прекурсорів селеновмісних з'єднань, наприклад H_2SeO_3 , Na_2SeO_3 , Na_2SeSO_3 . Солі селену або селениста кислота відновлюються такими агентами, як N_2H_4 , глюкоза, $NaBH_4$, тіосульфатом натрію.

В нашій роботі пропонується отримувати наночастки селену за допомогою ультразвукового низькочастотного диспергатора УЗДН-1.

Вихідну пробу масою від 1 до 3 г поміщали в ємність з рідким середовищем і опускали випромінювач. Масу проби і обсяг рідкого середовища (15-30 см³) вибирали в залежності від типу насадки і необхідної кількості суспензії. Диспергування проводили протягом 15 - 30 хв при частоті випромінювання 22 кГц і потужності 150 Вт. Отримані суспензії піддавали центрифугуванню (швидкість обертання ротора - 8000 об / хв) протягом 20 хв для видалення великих частинок селену, після чого центрифугат фільтрували. В якості середовища для диспергування при виділенні наночасток селену ультразвуковим методом застосовувалася дистильована вода [2].

Отримані суспензії, що містять наноселен, досліджували для встановлення їх характеристик і можливості використання в косметичних засобах.

Література

1. Prokisch, J., Zommara, H. and Mohsen, A. (2010), Process for Producing Elemental Selenium Nanospheres, United States, 634.
2. Зеленський О.І., Шмалько В.М., Богатиренко С.І. Отримання вуглецевих наноструктур з вугілля і продуктів коксування // Вуглехімічній журнал. – 2010. – № 1-2. – С.15-20.

ПРОБЛЕМА ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВАХ КОСМЕТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

Лебединець В. О., Казакова І. С.

*Національний фармацевтичний університет, м.Харків
e-mail: quality@nuph.edu.ua*

Членство України в Світовій організації торгівлі відкриває кордони вітчизняного ринку для імпоротної продукції, що у перспективі може призвести до втрат ринкових позицій українських виробників. Курс держави на євроінтеграцію вимагає модернізації вітчизняної промисловості, у зв'язку з чим актуальним постає питання дотримання вітчизняними товаровиробниками промислової політики Європейського Союзу. Підвищення конкурентоздатності вітчизняної продукції можливо досягти, зокрема, шляхом впровадження передових концепцій управління якістю, викладених у міжнародних стандартах ISO серії 9000.

Хімічна промисловість України, до якої відноситься, зокрема, виробництво фармацевтичної і косметичної продукції (КП), традиційно відноситься до експортоорієнтованих галузей народного господарства і є перспективним напрямком розвитку економіки держави.

Аналізуючи стан технічного регулювання вітчизняної косметичної сфери, варто відзначити низку проблем, що стримують конкурентоспроможність вітчизняної продукції на зовнішніх ринках. Так, наразі в Україні національні нормативи не гармонізовані з директивами ЄС згідно із положеннями Плану розроблення технічних регламентів (ТР) до 2020 р., досі не прийнято низку важливих ТР, що стосуються безпеки парфумерно-косметичної продукції. Також не завершено перегляд чинної нормативно-технічної документації (стандартів, технічних умов), що стосується забезпечення відповідності КП міжнародним нормам з екологічної та хімічної безпеки [1].

Забезпечення відповідності рівня українських виробництв до міжнародних та європейських стандартів вимагає значних витрат часу та коштів. Ускладнює ситуацію також і той факт, що виробництво КП є імпортозалежним - понад 90 % косметичного ринку України представлено КП іноземного виробництва [3].